«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ЖГП 03
Пәні: «Қазақстан тарихы»
Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры» 3,6 ж
Оқу сағатының (кредиттің) көлемі: 48/2
Теория: 48 с.
Курс: 2
Оқу семестрі: 3
Бақылау түрі: емтихан

Шымкент, 2025 ж.

«Қазақстан тарихы» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасы 2025 жылғы МЖМБС негізінде жасалды.

Тіркеу нөмері:_____

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»
Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры» 3,6
Оқытушы: А.Қ. Темирбекова

Силлабус «Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасы мәжілісінде қаралды.
Хаттама № 1 «27» 08 2025 ж.
Кафедра меңгерушісі: _____ А.Т.Сатаев
ПЦК мәжілісінде қаралды.
Хаттама № 1 «27» 08 2025 ж.
ПЦК төрайымы: _____ Г.Т.Анапияева
Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.
Хаттама № 1 «27» 08 2025 ж.
Әдістемелік кеңес төрайымы: _____ Г.О.Мамбеталиева

Оқытушылар туралы мәліметтер:

№	Аты-жөні	Дәрежесі	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы
1	Сатаев А.Т	Педагогика ғылымының магистрі	Кафедра меңгерушісі	Қазақстан тарихы, саясаттану, әлеуметтану	aman-aman @mail.ru
2	Темірбекова А.Қ.	Педагогика ғылымының магистрі	оқытушы	Қазақстан тарихы, философия және мәдениеттану	aigul. aaigul.1@ mail.ru

3.1.Кіріспе

Қазақстан тарихы - бүкіл адамзат тарихының бөлігі, ол дүниежүзілік тарих, Еуразия және Орталық Азия елдерінің тарихына органикалық түрде тоғысады.

Әлемдік тарихи үдерістің құрамдас бөлігі ретінде Қазақстан тарихы пәні Отан тарихының түйінді мәселелерін ашып көрсетуге, және тарихи объективтілік, нақтылық және деректілік негізінде тарихи оқиғаларды салыстырып оған баға бере білуге, бұрынғы өткен және қазіргі фактілерді талдауға мүмкіндік беруде үлкен роль атқаруы тиіс.

3.2.Пәннің саясаты:

- Білім алушыларға қойылатын талаптар:
- Себепсіз сабақтарды жібермеу;
- Сырт келбеті жинақы, ұқыптылық:
- Жоғарғы оқу орнында бекітілген жалпыға міндетті форманы сақтау;
- Теориялық сабақтарда белсенділік көрсету;
- Сабақтарға дайындықпен келу;
- Сабақтарға кешікпеу;
- Сабақ кезінде әдептілік атмосфера сақтау;
- Кафедра мүлкін ұқыпты пайдалану;

Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Әртүрлі себептермен (денсаулыққа байланысты,жанұя жағдайы, басқа да себептермен) жіберілген жағдайда, анықтама құжаттарының негізінде деканаттың рұқсатымен өтеледі.Өтем сабаққа берілген рұқсат парағы 30 күн жарамды.

Білім алушылар аралық бақылауға себепсіз келмеген жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді. Білім алушылар ағымдық, аралық бақылаулардан 50% дан төмен алған жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді.

3.3.Пәннің мақсаты:

Тарих пен қоғамдық ойдың жаңа табыстарының негізінде еліміздің бүгінгі күнге дейінгі өткен тарихи оқиғаларын меңгерту арқылы бүгінгі заман талабына сай білім алушылардың ұлттық сана сезімін арттыру.

Қазақстан Республикасының әлем мойындаған жетістіктерін, стратегиялық міндеттерін меңгертіп, өз елінің тарихын оқып білу арқылы белсенді азаматтық көзқарасын қалыптастыру.

3.4. Оқытудың міндеттері:

- адамзат қоғамының даму тарихы туралы білімін қалыптастыру;
- тарихи деректермен жұмыс жасай білу және меңгерген білімдерін шығармашылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырып, оқиғалар мен құбылыстарды салыстырмалы талдау арқылы ой елегінен өткізуге дағдыландыру және оған өзіндік көзқарастарын білдіру;
- отаны мен халық алдында жауапкершілікті сезінетін азаматтық көзқарастарын қалыптастыру;

- еліне қызмет етуге дайын отансүйгіш, қазақ халқының тарихы мен мәдениетін және Қазақстанда өмір сүріп жатқан халықтардың тарихы мен мәдениетін құрметтейтін белсенді азамат тәрбиелеу.

3.5. Оқытудың соңғы нәтижелері:

Білу және түсіну:

- Қазақстан тарихының ежелгі дәуірден бүгінгі күндерге дейінгі және қазақ халқының қалыптасуы мен дамуының негізгі оқиғалары туралы білімін көрсетеді.

Тарих заңдылықтары мен сабақтарының негізгі тарихи фактілері мен даталарының хронологиялық реттілігі туралы білімін көрсетеді.

Қазақстан халықтарының дәстүрлері мен мәдениеті туралы білімін көрсетеді.

- баяндама, эссе, презентациялар дайындауда тестік және тренингтік тапсырмаларда білімін көрсетеді;
- ақпараттық технологиялар көмегімен (аудио- бейнежазба, электронды почта, БАҚ, интернет) қажетті ақпаратты іріктеу және талдау, өз бетінше іздеуептілігін көрсетеді;
- ҚР Конституциясындағы (1 тарау, 1-9 баптар) «Қазақстанның денсаулық сақтау жүйесі және халық денсаулығы туралы кодексі», «Қазақстан мәдени мұрасы» бағдарламасының негізгі бағыттары және т.б. туралы білімін көрсетеді;
- отан тарихының проблемаларын аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсетеді (тақырыбы таңдау бойынша). Аудиториямен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсетеді.

3.6. Реквизитке дейінгі: Дүниежүзілік тарихы, құқық негіздері, география.

3.7. Реквизиттен кейінгі: Философия, әлеуметтану және саясаттану, экономикалық теория негіздері, мәдениеттану.

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны

Қазақстан аумағындағы ежелгі дәуір. Адамның пайда болуы және оның даму эволюциясы. Археологиялық және антропологиялық дәуірлеу. Палеолит дәуіріне сипаттама.Тас ғасырының хронологиялық кезеңдері. Палеолит, мезолит дәуіріндегі шаруашылық, мәдениет және тұрмыс -тіршілік.

Тас ғасырын дәуірлерге бөлу. Алғашқы адамдардың әлеметтік өміріне сипаттама. Неолит, энеолит дәуірлері кезеңіндегі Қазақстан. Неолиттік төңкеріс. Ботай мәдениеті. Тас ғасырындағы Қазақстанның археологиялық ескерткіштері.

Қола дәуіріне сипаттама. Андронов мәдениеті (жалпы сипаттамасы және оның кезеңдері). Орталық Қазақстан - ертедегі металлургия орталығы. Қола дәуіріндегі Шығыс, Солтүстік, Батыс, Оңтүстік Қазақстан және Жетісу, Беғазы-Дәндібай мәдениеті. Өндірістік шаруашылықтың дамуы, мал шаруашылығы мен егіншілік. Қола дәуіріндегі қоныстар, обалар және жерлеу дәстүрі. Қола дәуіріндегі әлеуметтік дифференциация.

Темір дәуірінің ерекшеліктері. Жазба деректердегі ежелгі Қазақстан тарихы: одақтары мен ежелгі мемлекеттік бірлестіктер. Қазақстандағы ерте темір дәуіріндегі сақ тайпалары (хаомаварға, тиграхауда, парадарайя, аримаспылар және т.б.) сармат тайпалары. Шаруашылық түрлері, ертедегі металл өндірісі, зергерлік өнер, қыш өндірісі. Әлеуметтік құрылымы. Скиф үштағаны (триадасы), «Аң стилі».

Б.з.б. III-I ғ. ғұн тайпалары, олардың көршілермен қарым-қатынасы. Ғұндар, халықтардың ұлы қоныс аударуы. Ғұн тайпаларының көршілес мемлекеттермен қарым-қатынасы. Ғұндардың Қазақстанға қоныс аударуы. Шаруашылығы, егіншілік, әлеуметтік құрылысы материалдық мәдениеті. Ғұндардың Мөде тұсында өрлеуі. Ғұндар Еуропада, Атилла.

Үйсін мемлекеті, шаруашылығы, әлеуметтік құрылымы, басқа мемлекеттермен қарым-қатынастары, мәдениеті. Қаңлылардың саяси тарихы, шаруашылығы, мәдениеті. Сырдария бойындағы археологиялық ескерткіштер.

Көне түркілер, түрік қағанаты (құрылуы, дамуы, ыдырауы). Батыс және Шығыс түрік қағанаттары.
Түркеш, қарлұқ, оғыз, қимақ мемлекеттерінің саяси тарихы, жорықтары, этникалық құрамы, мемлекеттік құрылысы және шаруашылығы.
Мемлекеттердің саяси тарихы, этникалық құрамы, мемлекеттік құрылысы және шаруашылығы. Экономикалық, сауда, мәдени байланыстары.
Көшпелі және отырықшы мәдениеттің өзара байланысы. Қала - дала байланыстары. Қалалар көшпелі және отырықшы өркениеттерді жалғастыратын, жақындастыратын көпір. Жібек жолы- ынтымақтастық жолы. Қазақстан аумағында ислам дінінің таралуы. Халық ауыз әдебиеті, ақындар мен жыраулар (Асанқайғы, Қазтуған, Спыра, Доспамбет, Ақтамберді, Бұқар жыраулар) эпикалық жырлар, музыка өнері, қолданбалы өнер, ұлттық салт-дәстүрлер.
Моңғолдардың Қазақстанға басып кіруі, жаулап алуы. Отырардың күйреуі. Ұлыстық жүйе. Моңғол шапқыншылығының зардаптары.
Жошы-Қыпшақ ұлысы, державасы (Алтын Орда). Қазақстан Алтын Орда құрамында. Аумағы және рулық құрамы, ішкі және сыртқы саяси тарихы.
Ақ Орда. Ноғай Ордасы (Маңғыт жұрты). Моғолстан, көшпелі өзбектер мемлекеті (Әбілхайыр хандығы). Дешті – Қыпшақ. Мемлекеттердің саяси тарихы, әлеуметтік құрылысы шаруашылығы.
Қазақ халқының қалыптасу тарихы. «этнос», «этногенез» ұғымдарының мазмұны. Қазақ халқының қалыптасуының негізгі кезеңдері. Қазақ жүздері, ру-тайпалық құрамы. «Қазақ» этнонимі. Тарихи деректер. Қазақ халқының антропологиялық және тілдік сипаты.
Хандықтың қалыптасуының алғышарттары. Қазақ жұртының өзбек ұлысынан бөлінуі. Қазақ хандығының құрылуы және саяси тарихы. Керей мен Жәнібек хандар - қазақ мемлекетінің негізін қалаушылар. Қазақ хандығы туралы жазба дерек. Мұхаммед Хайдар Дулатидың «Тарихи-и-Рашиди» атты еңбегі. Қазақ хандығына 550 жылдығы қарсаңындағы туындаған тарихи тың мәліметтер.
Қазақ хандығының нығаюы. Қасым хан саясаты. Хақназар хан – қазақ - қырғыз ханы. Есім ханның ескі жолы. Тәуке хан саясаты.
Хандықтың мемлекеттегі басқару жүйесі, хандық билік, әлеуметтік құрылым, «ақсүйек» және «қарасүйек» институттары. Салықтар мен міндеткерліктер түрлері, әдеп құқығы және «Жеті жарғы». Қазақ қоғамындағы мүліктік және әлеуметтік айырмашылықтар. Мүліктік қатынастар.
XVII ғасырлардағы қазақ-жоңғар қатынастары, жоңғарлардың қазақ жеріне басып кіруі.
XVII-XVIII ғасырлардағы жоңғар шапқыншылығы. «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама жылдары». Жоңғар шапқыншылығына қарсы азаттық күрестері. Бұланты және Аңырақай шайқастары. Жоңғар шапқыншылығын жеңіспен аяқтаудың тарихи маңызы. Жеңісті ұйымдастырушылар (Әбілхайыр, Абылай хандар, батырлар - Қаракерей Қабанбай, Қанжығалы Бөгенбай, Шапырашты Наурызбай, билер – Төле Әлібекұлы, Қазыбек Келдібекұлы, Әйтеке Бәйбекұлы және Бұқар жырау.
XIX ғ. I жартысындағы патшалық Ресейдің Қазақстандағы әкімшілік реформалары. 1822 ж. «Сібір қырғыздары туралы Жарғы», 1824 ж. «Орынбор қырғыздары туралы Жарғы». Хандық биліктің жойылуы. Ресейдің Қазақстандағы отарлық саясаты және реформалардың салдары.
1867-1868 жылдардағы «Уақытша ережелер». 1886, 1891 жылдардағы «Басқару туралы Ережелер». Ресейдің Қазақстандағы отарлық саясаты және реформалардың салдары - әкімшілік аймақты басқарудағы жергілікті биліктің әлсіреуі. Генерал-губернаторлықтар. Реформалардың отарлық мәні. Тұрғындардан өлкенің шұрайлы жерлерін тартып алуы, казак әскері мен орыс шаруаларының Қазақстанға жаппай қоныс аударуы. Қазақстанға XIX ғ. II

жарт. Ресейлік және XX ғ.басында шетелдік капиталдың ене бастауы. Тау кен өндірісі. Темір жол құрылысы. Капиталистік қатынастардың дамуы.
Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс. (1783-1797 ж). Игельстром реформасы.
С. Датұлы - көрнекті қайраткер, көтеріліс басшысы. Көтерілістің себептері және әлеуметтік негізі, кезеңдері және оқиғалары, жеңілу себебі және қорытындылары. Тарихи маңызы.
Саржан Қасымұлы бастаған қозғалыс, азаттық қозғалыстың мақсаты, сипаты және қозғаушы күштері.
Кенесары Қасымұлының басшылығымен болған ұлт-азаттық қозғалыс (1837-1847 ж). Ұлт-азаттық қозғалыстың алғышарттары және себептері. Кенесары хандығы.
Көтерілістің негізгі оқиғалары, патша үкіметінің көтерілісті басып жаншуға жасаған әрекеті, азаттық жолындағы қозғалыстың жеңілу себептері. К.Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалысының тарихи маңызы.
Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған Сырдария қазақтарының көтерілісі. 1867-1868 жж. Орал және Торғай облыстарындағы көтерілістер. 1870 жылғы Маңғыстаудағы көтеріліс.
1916 жылғы көтерілістің алғышарттары, себептері, көтерілістің қозғаушы күштері, сипаты, кезеңдері. Көтерілістің көрнекті басшылары - А.Иманов, Әбдіғаппар Жанбосынов, Бекболат Әшекеев, Жәмеңке Мәмбетов, Ұзақ Саурықов, Кейкі Көкімбайұлы т.б. Көтерілістің барысы, негізгі ошақтары. Көтерілістің жеңілу себептері, зардаптары. Патша үкіметінің жазалаушы әскерінің бейбіт халыққа көрсеткен зорлық- зомбылықтары, көтерілістің тарихи маңызы.
1917 ақпан төңкерісі және Қазақстандағы саяси өмір. Қос өкімет. 917 жылғы қазан төңкерісі. Қазақстанда кеңес үкіметінің орнауы. «Ақ және қызыл» террор.
XX ғасыр басындағы Қазақстандағы саяси партиялар және қоғамдық ұйымдар. «Үш жүз», «Ислам жолындағы кеңес» (Шуро-и-Ислам), «Алаш партиясы және олардың қызметі.
Алаш үкіметінің құрылуы. «Алаш» автономиясы және «Алашорда Халық кеңесі». Алашорда үкіметі. Қоқан автономиясының құрылуы және «Түркестани мұхтариат» үкіметі. XX ғасыр басындағы Қазақстандағы ұлттық зиялылар тобының саяси қызметі және ұлттық-демократиялық қозғалыстар. Саяси тұлғалар Ә.Бөкейханов, А.Байтұрсынов, М.Шоқай, т.б. Қазақ баспасөзі.
Шетелдік интервенция және азамат соғысы. Қазақ өлкесіндегі майдандар. «Әскери коммунизм» саясаты. Кеңес үкіметінің күш көрсету шаралары (азық-түлік салғырты, еңбек міндеткерлігі, азық-түлікті реквизициялау т.б.). Жер мен өнеркәсіп кәсіпорындарын мемлекеттік меншікке алу, «әскери коммунизм» саясатының экономикалық салдары.
Қазақ АКСР-нің құрылуы. Қазақ жерлерінің АКСР құрамында біріктірілуі және ондағы зиялылардың қызметі. Қазақ АКСР-нің құрылуының тарихи маңызы.
Индустрияландыру және ауыр өнеркәсіпті қалпына келтіру шаралары.
Қазақстандағы индустрияландыруды жүзеге асырудағы туындаған қиындықтар, жетістіктер.
Түркісіб темір жол магистралы. Қазақстан жұмысшы тобының қалыптасуы, өнеркәсіп саласының озаттары мен жаңашылдары.
Ауыл шаруашылығын ұжымдастыру. Қазақстандағы ауыл шаруашылығын құрудың Сталиндік-Голощекиндік үлгісі. Көшпелі қазақтарды күштеп отырықшыландыру (седентаризация). Ф.И. Голощекин және «Кіші Қазан». Қазақ зиялы қауымының «Кіші Қазан» саясатына қарсы күресі.
1930-1932 жылдардағы ашаршылық. Қазақстандағы қасірет. Аштықпен күрес.
1920-1930 жылдардағы ұлттық зиялы қауымға қарсы қуғын-сүргін. Оппозицияны қырып-жою. 1937-1938 жж. жаппай қуғын-сүргін. ГУЛАГ жүйесіндегі Қазақстан аумағындағы «еңбекпен түзеу» лагерлері (Степлаг, Карлаг, АЛЖИР және т.б.)
Қазақстанға халықтарды депортациялаудың негізгі кезеңдері. 1930 және 1940 жылдары Қазақстанға басқа халықтарды депортациялау.

1940-1950 жылдардағы ұлттық зиялы қауымға қарсы қуғын-сүргін «Хрущев кезеңіндегі» және тоқырау жылдарындағы ғылым және шығармашылық зиялы қауым өкілдерін құдалау. Е.Бекмаханов, Қ.Сәтбаев т.б. 1975 ж «АЗиЯ» О. Сүлейменов.

Экономиканың әскери жағдайға өтуі. Өнеркәсіп орындарының Қазақстан аумағына көшірілуі. Соғыс жылдарындағы құрылыстар. Жеңіс қоры. Соғыс мұқтаждықтарын қамтамасыз ету шаралары.

Ерлік көрсетуші дивизиялар. Б.Момышұлының сұрапыл жылдар туралы естеліктері. Қазақстандықтар - Совет Одағының қаһарман батырлары. Қазақстандықтардың ұлы Жеңіске қосқан үлестері. Қазақтардың партизан қозғалыстарына қатысуы. Соғыстан кейінгі жылдардағы бейбіт құрылысқа көшу. Қираған халық шаруашылығын қалпына келтіру бесжылдығы. Екінші дүниежүзілік соғыстың халық санына тигізген әсері.

Республикадағы қоғамдық – саяси өмір. «Жылымық» жылдары. Н. Хрущевтің аграрлық саясаттағы «жаңа бағыты» және оның Қазақстанда жүзеге асырылуы. Тың және тыңайған жерлерді игеру (1954-1956 ж.) Тың игерудің экономикалық, экологиялық салдары. Индустриялық даму. Тың жерлерді игерудің Қазақстандағы демографиялық жағдайға әсері.

60-шы жылдардағы шаруашылық реформалары және олардың тағдыры. Д.А. Қонаевтың қызметі. 1960-1980 жылдар арасындағы өнеркәсіптің дамуы. Жоспарлы экономиканың зардаптары. Арал қасіреті.

М.С. Горбачев саясатының ұрандары. Алматыдағы 1986 ж. Желтоқсан көтерілісі және оның себептері, зардаптары тарихи маңызы. Желтоқсан көтерілісінің батырлары (Қайрат Рысқұлбеков және тағы басқалар). «Невада-Семей» қозғалысы 1989 ж. 1989 жылғы маусымдағы Жаңаөзен қаласындағы наразылық.

Нарықтық қатынастарға көшу - мемлекеттік меншікті жекешелендіру. Инвестициялық саясат және Қазақстандағы шетелдік инвестициялар, кәсіпкерліктің дамуы, шағын және орта бизнес. Қазіргі кезендегі Қазақстанның өнеркәсібі мен ауыл шаруашылығы экономикалық дамудың қорытындылары.

Әлемдік қаржы дағдарысы және Қазақстан экономикасын тұрақтандыру шаралары. Дүниежүзілік дағдарыс оның Қазақстанға әсері. "Бизнестің жол картасы-2020" бағдарламасының міндеттері және бағыттары.

Қазақстан және әлемнің жетекші мемлекеттері, көпвекторлы сыртқы саясат. Қазақстан-дүниежүзілік беделді ұйымдардың мүшесі. Елбасының "Еуропаға жол" бағдарламасы.

Қазақтардың тұңғыш дүниежүзілік бас қосуы. Дүние жүзі қазақтарының құрылтайлары. "Нұрлы көш" мемлекеттік бағдарламасының қабылдануы. Қазақтардың өз атамекеніне оралу кезеңдері, проблемалары. Н.Ә.Назарбаевтың сьезде сөйлеген сөздері.

2006-2010 жылдарға арналған халық шаруашылығын дамытудың негізгі бағыттары. Жаңа экономикалық саяси бағыт "Нұрлы жол" - 30 дамыған ел қатарына кіру қадамы. Қазақ елінің Ұлттық идеясы –"Мәңгілік Ел". Елбасының "Тәуелсіздік толғауы" – Қазақстан Ортаазиялық кеңістіктегі Еуропаланған модернизацияланған ел.

Қазақстан Республикасының "Білім туралы", "Тіл туралы" заңдарының қабылдануы. "Болашақ" мемлекеттік бағдарламасының қабылдануы. Қазақстан Республикасындағы "Мәдени мұра 2004-2006" бағдарламасы.

3.9.3. Пәннің тақырыптық жоспары:

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Тарих ғылым және пән ретінде. Алғашқы қауымдық құрылыс және тас	Қазақстан аумағындағы ежелгі дәуір. Адамның пайда болуы және оның даму эволюциясы. Археологиялық және антропологиялық дәуірлер. Палеолит дәуіріне сипаттама. Тас ғасырының хронологиялық кезеңдері.	2

	дәуіріндегі Қазақстан. Қола дәуіріндегі Қазақстан	Палеолит және мезолит дәуірлеріндегі шаруашылық, мәдениет және тұрмыс-тіршілік. Қола дәуіріне сипаттама. Андронов мәдениеті (жалпы сипаттамасы және оның кезеңдері). Орталық Қазақстан-ертедегі металлургия орталығы. Қола дәуіріндегі Шығыс, Солтүстік, Батыс, Оңтүстік Қазақстан және Жетісу, Беғазы-Дәндібай мәдениеті өндірістік шаруашылықтың дамуы, мал шаруашылығы мен егіншілік. Қола дәуіріндегі қоныстар, обалар және жерлеу дәстүрі. Қола дәуіріндегі әлеуметтік дифференциациация.	
2	Темір дәуіріндегі Қазақстан. Қазақстан аумағындағы ежелгі мемлекеттер.	Темір дәуірінің ерекшеліктері Жазба деректердегі ежелгі Қазақстан тарихы: тайпа одақтары мен ежелгі мемлекеттік бірлестіктер. Қазақстандағы ерте темір дәуіріндегі сақ тайпалары. (хаомаварга, тиграхауда, парадарйя, аримаспылар және т.б), сармат тайпалары. Шаруашылық түрлері, ертедегі металл өндірісі, зергерлік өнер, қыш өндірісі. Әлеуметтік құрылымы және идеологиясы. Скиф үштағаны (триадасы), «Аң стилі».	2
3	Көне түркілер. Түрік қағанаттары Түркеш, Қарлұқ. Оғыз, Қимақ қағанаттары.	Көне түркілер,түрік қағанаты (құрылуы, дамуы ыдырауы).Батыс және Шығыс түрік қағанаттары Түркеш, қарлұқ, оғыз, қимақ мемлекеттерінің саяс тарихы, жорықтары,этникалық құрамы, мемлекетті құрылысы және шаруашылығы.	2
4	Қарахан мемлекеті, Қарақытайлар. Қыпшақ мемлекеті, Наймандар, Керейлер.	Мемлекеттердің саяси тарихы, этникалық құрамы,мемлекеттік құрылысы және шаруашылығы. Экономикалық, сауда, мәдени байланыстары.	2
5	Көшпелі рухани мәдениеті. Қазақ даласының даналары.	Көшпелі және отырықшы мәдениеттің өзара байланысы.Қала-дала байланыстары.Қалалар-көшпелі және отырықшы өркениеттерді жалғастыратын, жақындастыратын көпір.Жібек жолы-ынтымақтастық жолы. Қазақстан аумағында ислам дінінің таралуы.Халық ауыз әдебиеті,ақындар мен жыраулар(Асан-қайғы,Қазтуған,Сыпыра, Доспамбет, Ақтамберді, Бұқар жыраулар),эпикалық жырлар;музыкаь өнері,қолданбалы өнер,ұлттық салт-дәстүрлер.	2
	Қазақстан даласы Монғол шапқыншылығы дәуірінде.	Моңғолдардың Қазақстанға басып кіруі, жаулап алуы. Отырардың күйреуі. Ұлыстық жүйе. Моңғол шапқыншылығының зардаптары.	
6	Қазақстан Алтын Орда құрамында	Жошы-Қыпшақ ұлысы державасы (Алтын Орда) Қазақстан Алтын Орда құрамында. Аумағы және рулық құрамы, ішкі және сыртқы саяси тарихы.	2
7	XIV-XV ғғ. Қазақстан аумағындағы мемлекеттер.	Ақ Орда. Ноғай Ордасы (Маңғыт жұрты). Моғолстан, көшпелі өзбектер мемлекеті (Әбілхайыр хандығы). Дешті – Қыпшақ. Мемлекеттердің саяси тарихы, әлеуметтік құрылысы шаруашылығы.	2

8	Қазақ халқының қалыптасу тарихы. Қазақ хандығының қалыптасуы мен нығаюы. Қазақ хандары хронологиясы.	Қазақ халқының қалыптасу тарихы. «Этнос», «этногенез» ұғымдарының мазмұны. Қазақ халқының қалыптасуының негізгі кезеңдері. Қазақ жүздері,ру-тайпалық құрамы. «Қазақ» этнонимі.Тарихи деректер. Қазақ халқының антроологиялық және тілдік сипаты. Қазақ хандығының нығаюы. Қасым хан саясаты. Хақназар хан-қазақ-қырғыз ханы. Есім ханның ескі жолы. Тәуке хан саясаты.	2
9	XVII-XVIII ғасырлардағы Қазақ хандығының саяси жағдайы.	XVII ғ. қазақ-жоңғар қатынастары, жоңғарлардың қазақстан жеріне басып кіруі. Қазақ халқының XVII-XVIII ғ. жоңғар шапқыншылығы. «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама жылдары». Жоңғар шапқыншылығына қарсы азаттық күрестері: Бұланты, Аңырақай шайқастары. Жоңғар шапқыншылығын жеңіспен аяқтаудың тарихи маңызы.	2
10	Қазақ өлкесінің XVIII ғасырдағы саяси-экономикалық дамуы.	Әбілқайыр ханның саясаты. А.И.Тевкелев елшілігі. Кіші жүздің Ресейге өтуі. Қазақ-орыс сауда байланыстары. Абылай ханның ішкі-сыртқы саясаты. Қатынастар саласындағы басымдықтары. Қазақстанның сыртқы саясатының қалыптасуы. Ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы мақсаттар: халықаралық және аймақтық қауіпсіздік, мемлекеттің аумақтық тұтастығы және егемендігі.	2
11	Патшалық Ресейдің отарлық саясаты. Реформалар.	XIX ғ. I жартысындағы патшалық Ресейдің Қазақстандағы әкімшілік реформалары.1882 ж. «Сібір қырғыздары туралы Жарғы», 1824 ж. «Орынбор қырғыздары туралы Жарғы». Хандық биліктің жойылуы. Ресейдің Қазақстандағы отарлық саясаты және реформалардың салдары.	1
	№ 1. Аралық бақылау	1-11 тақырыптар бойынша жазбаша бақылау жұмысы алынады.	1
12	XIX ғасырдың II ж. Ресейдің Қазақстандағы әкімшілік реформалары.	1867-1868 жылдардағы «Уақытша ережелер», 1886, 1891 жылдардағы «Басқару туралы Ережелер» Ресейдің Қазақстандағы отарлық саясаты және реформалардың салдары. Әкімшілік аймақты басқарудағы жергілікті биліктің әлсіреуі. Генерал-губернаторлықтар. Реформалардың отарлық мәні. Тұрғындардан өлкенің шұрайлы жерлерін тартып алуы, казак әскері мен орыс шаруаларының Қазақстанға жаппай қоныс аударуы. Қазақстанға XIX ғ. II жарт. Ресейлік және XX ғ.басында шетелдік капиталдың ене бастауы.Тау кен өндірісі. Темір жол құрылысы. Капиталистік қатынастардың дамуы.	2
13	XVIII ғасырдағы ұлт-азаттық көтеріліс.	С. Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс (1783-1797 ж). Игельстром реформасы. С. Датұлы-көрнекті	2

	С.Датұлы көтерілісі. (1783-1797 жж.)	қайраткер, көтеріліс басшысы. Көтерілістің себептері және әлеуметтік негізі, кезеңдері және оқиғалары, жеңілу себебі, қорытындылары. Тарихи маңызы.	
14	XIX ғ. К. Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс. (1837-1847 жж.)	К. Қасымұлының басшылығымен болған ұлт-азаттық көтеріліс (1837-1847). Ұлт-азаттық көтерілістің алғышарттары және себептері. Кенесары хандығы. Көтерілістің негізігі оқиғалары, патша өкіметінің көтерілісті басып-жаншуға жасаған әрекеттері, азаттық жолындағы қозғалыстың жеңілу себептері, Кенесары Қасымұлы бастаған халық - азаттық қозғалысының тарихи маңызы.	2
15	1916 ж. Қазақстандағы ұлт-азаттық көтеріліс	1916 жылғы көтерілістің алғышарттары, себептері, көтерілістің қозғаушы күштері, сипаты, кезеңдері. Көтерілістің көрнекті басшылары - Әбдіғафар Жанбосынов, Амангелді Иманов, Бекболат Әшекеев, Жәмеңке Мәмбетов, Ұзақ Саурықов, Кейкі Көкімбайұлы және т.б. Көтерілістің барысы, оның негізгі ошақтары. Көтерілістің жеңілу себептері, зардаптары. Патша өкіметінің жазалаушы әскерінің бейбіт халыққа көрсеткен зорлық-зомбылықтары, көтерілістің тарихи маңызы.	2
16	1917 жылғы төңкерістер. Қазақстанда Кеңес өкіметінің орнауы. Саяси партиялардың қалыптасуы және қызметтері.	Ақпан төңкерісі және Қазақстандағы саяси өмір. Қос өкімет. Қазан төңкерісі. Кеңес өкіметінің орнауы. «Ақ және қызыл террор». Саяси партиялардың қалыптасуы және қызметтері. XX ғасыр басындағы Қазақстандағы саяси партиялар және қоғамдық ұйымдар. «Үш жүз», «Ислам жолындағы кеңес» (Шуро-и-Ислам). «Алаш» партиясы және оның қызметі.	2
17	Азамат соғысы. Кеңес үкіметінің Қазақстандағы экономикалық саясаты. Қазақ АКСР-нің құрылуы.	Шетелдік интервенция және азамат соғысы. Қазақ өлкесіндегі майдандар. «Әскери коммунизм» саясаты. Кеңес үкіметінің күш көрсету шаралары (азық-түлік салғырты, еңбек міндеткерлігі, азық-түлікті реквизициялау т.б.). Жер мен өнеркәсіп кәсіпорындарын мемлекеттік меншікке алу, «әскери коммунизм» саясатының экономикалық салдары.	2
18	Қазақстандағы индустрияландыру бағыты. Ауыл шаруашылығын құрудың Сталиндік-Голощекиндік үлгісі. Ұжымдастырудың әлеуметтік-экономикалық зардаптары.	Қазақстандағы индустрияландыру бағыты. Ұжымдастыру. Қазақстандағы ауылшаруашылығын құрудың Голощекиндік үлгісі. Көшпелі қазақтарды күштеп отырықшыландыру (седентаризация). Ф.И.Голощекин және «Кіші Қазан». Қазақ зиялы қауымының «Кіші қазан» саясатына қарсы күресі. Ұжымдастырудың әлеуметтік - экономикалық зардаптары.	2
19	Қазақстан майдан арсеналы.	Экономиканың әскери жағдайға өтуі. Өнеркәсіп орындарының Қазақстан аумағына көшірілуі. Соғыс	2

	Қазақстандықтар Ұлы Отан соғысы майданында.	жылдарындағы құрылыстар. Жеңіс қоры. Соғыс мұқтаждықтарын қамтамасыз ету шаралары. Ерлік көрсетуші дивизиялар. Б.Момышұлының сұрапыл жылдар туралы естеліктері. Қазақстандықтар - Совет Одағының қаһарман батырлары. Қазақстандықтардың ұлы Жеңіске қосқан үлестері. Қазақтардың партизан қозғалыстарына қатысуы.	
20	1950 жылдардағы Республикадағы қоғамдық саяси өмір. Тоқырау жылдарындағы Қазақстан.	Республикадағы қоғамдық – саяси өмір «Жылымық» жылдары. Н.Хрущевтің аграрлық саясаттағы «жаңа бағыты» және оның Қазақстанда жүзеге асырылуы. Тың және тынайған жерлерді игеру (1954-1956 ж.) Тың игерудің экономикалық, экологиялық салдары. Индустриялық даму. Тың жерлерді игерудің Қазақстандағы демографиялық жағдайға әсері. Байқоңыр ғарыш аймағы. 60-шы жылдардағы шаруашылық реформалары және олардың тағдыры. Д.А. Қонаевтың қызметі. 1960-1980 жылдар арасындағы өнеркәсіптің дамуы. Жоспарлы экономиканың зардаптары. Арал қасіреті.	2
21	Қазақстан түбегейлі бетбұрыстар кезеңінде.	М.С. Горбачев саясатының ұрандары. Алматыдағы 1986 ж. Желтоқсан көтерілісі және оның себептері, зардаптары, тарихи маңызы. Желтоқсан көтерілісінің батырлары (Қайрат Рысқұлбеков және тағы басқалар). «Невада-Семей» қозғалысы. 1989 жылғы маусымдағы Жаңаөзен қаласындағы наразылық.	2
22	Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты және халықаралық жағдайы.	Қазақстан және әлемнің жетекші мемлекеттері, көпвекторлы сыртқы саясат. Қазақстан - дүниежүзілік беделді ұйымдардың мүшесі. Елбасының “Еуропаға жол” бағдарламасы.	2
23	Қазақстанның жаңа экономикалық бағыты.	2006-2010 жылдарға арналған халық шаруашылығын дамытудың негізгі бағыттары. Жаңа экономикалық саяси бағыт “Нұрлы жол” - 30 дамыған ел қатарына кіру қадамы. Қазақ елінің Ұлттық идеясы –“Мәңгілік Ел”. Елбасының “Тәуелсіздік толғауы”. Қазақстан Ортаазиялық кеңістіктегі еуропаланған модернизацияланған ел.	1
	№2 Аралық бақылау	13-24 тақырыптар бойынша жазбаша бақылау жұмысы алынады.	1
24	Тәуелсіз Қазақстанның білім, ғылым және мәдениеті.	Қазақстан Республикасының “Білім туралы”, “Тіл туралы” заңдарының қабылдануы. “Болашақ” мемлекеттік бағдарламасының қабылдануы. Қазақстан Республикасындағы “Мәдени мұра 2004-2006” бағдарламасы.	2
	Жалпы сағат саны:		48

3.10. Әдебиеттер тізімі:

3.10.1. Негізгі әдебиеттер:

1.Абдурахманов Н. А. Современная история Казахстана : учебное пособие / Н. А. Абдурахманов. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 346 бет с

2.Жанысбеков М. А. Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы : оқу құралы / М. А. Жанысбеков, Н.А. Абдурахманов, А.С. Еркінбекова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 321 бет

3.Әминов, Т. М. Қазіргі Қазақстан тарихы [Текст] : оқу құралы / Т. М. Әминов. - Алматы : "Бастау", 2017. - 472 бет

4.Долгополов, А. Б. Избранные лекции по истории Казахстана: учеб. пособие / - Алматы : Эверо, 2016. - 192 с.

5.Буланов Е. О. Ортағасырлардағы Қазақстан тарихы (XIII-XYII ғғ.) : оқу құралы / Е. О. Буланов. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 208 бет.

6.Тлеужанова М. К. Қазақстан тарихы. Т.1 : оқу-әдістемелік кешені / М. К. Тлеужанова, А. Ж. Садуақасова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 316 бет. С

7.Тлеужанова М. К. Қазақстан тарихы. Т.2 : оқу-әдістемелік кешені / М. К. Тлеужанова, А. Ж. Садуақасова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 312 бет. С

8.Тлеужанова М. К. Қазақстан тарихы. Т.3 : оқу-әдістемелік кешені / М. К. Тлеужанова, А. Ж. Садуақасова. - Алматы : Эпиграф, 2023. - 320 бет. С

9.Долгополов, А. Б. История Казахстана [Текст] : учеб. пособие / А. Б. Долгополов. - М. : "Литтерра", 2016. - 344 с.

10.Берденова К. А. История Казахстана : учебное пособие / К. А. Берденова, Р. К. Турысжанова, Т. М. Попоав. - 2-е изд. - Алматы : Medet Group, 2023. - 296 с

11. Абдурахманов Н.А. Қазақстан тарихы: оқу құралы.- Алматы : Эверо, 2014

3.10.2.Қосымша әдебиеттер:

1.Долгополов, А. Б. Избранные лекции по истории Казахстана: учеб. пособие / - Алматы : Эверо, 2016. - 192 с

2.Даркенов Қ. Ғ. Алаш зиялыларының тағдыры : монография / Қ. Ғ. Даркенов. - Алматы : Эпиграф, 2023. - 216 бет.

3.Джагфаров Н. Р. Великая Отечественная война: современный взгляд, объективная оценка событий : монография / Н. Р. Джагфаров ; ред. М. М. Кирьян. – Алматы

4.Дүйсенова Н. Алаштың қилы жолдары : монография / Н. Дүйсенова, А. Ж. Садуақасова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 172 бет.

5.Дүйсенова Н. Қазақстандағы саяси қуғын-сүргін тарихы (1920-1950 ж.ж.) : оқу құралы / Н. Дүйсенова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 136 бет.

6.Дүкенбаева З. О. Қазақстың шығармашылық интеллигенциясының тарихы (1917-1941) : монография / З. О. Дүкенбаева. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 228 бет.

7.Дүкенбаева З. О. Әл-Фараби және Әл-Машани рухани дүниетанымы : монография / З. О. Дүкенбаева, М. О. Талғатбек . - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 404 бет.

8.Репина Л.П. Тарихи білім тарихы = История исторического знания : оқулық / Л. П. Репина, В. В. Зверева, М. Ю. Парамонова ; бас. ред. М. Ж. Сеңгірбай ; Қаз. тіл ауд. Е.Ұ. Ұстағалиев. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 236 б. с

9.Джорданова Л. Тарихи білім: пәні және зерттеу әдістері = History in Practice : оқулық / Л. Джорданова ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Ә. Тілеужанқызы. - 3-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 376 б. с

10.Тлеужанова, М. К. Қазақстан тарихы. 1-т.: оқу-әдістемелік кешені / - Алматы : Эверо, 2016. - 316 бет. С

11.Тлеужанова, М. К. Қазақстан тарихы. 2 т. : оқу-әдістемелік кешені /. - Алматы : Эверо, 2016. - 312 бет. с.
12.Тлеужанова, М. К. Қазақстан тарихы. 3 т.: оқу-әдістемелік кешені / - Алматы : Эверо, 2016. - 320 бет.

3.10.3. Электронды басылымдар:

1.Тургараева Г.М. История Казахстана. Учебник: курс лекций / Г.М. Тургараева. – Алматы: издательство «Эверо», 2020. - 440 с. https://elib.kz/ru/search/read_book/458/
2.Г.Х., Халидуллин, С.К., Игибаев, А.С., Жанбосинова История Казахстана. Учебно-методическое пособие. Алматы: Эверо, 2020. – 300 с https://elib.kz/ru/search/read_book/490/
3.Баймагамбетов С.З. История культуры Казахстана в XX –нач. XXI веков. Алматы: Эверо, 2020. – 152 с https://elib.kz/ru/search/read_book/65/
4.История Казахстана [Электронный ресурс] : учебное пособие / А. Б. Долгополов. - Электрон. текстовые дан. (273Мб). - М. : "Литтерра", 2016. - 343 с. https://aknurpress.kz/
История Казахстана. Берденова К.А., Турысжанова Р.К., Попова Т.М. , 2019 https://aknurpress.kz/
5.Қазақ елі тарихы.Примбетова Е.У., 2019 https://aknurpress.kz/
6.Қазақстан тарихы сабағында жаңа технологияларды пайдалану жолдары. Қазақбаева Ж.Р., 2015 https://aknurpress.kz/
7.Қазақстанның қазіргі заман тарихы: Жоғарғы оқу орындарының студенттеріне арналған оқу құралы. / Ш.К. Ахметова, К.А. Досекеева, Н.С. Бейсембаева, К.Б. Ахатаева, А.С. Алдекен . - Алматы: АТУ, 2018. - 176б. http://rmebrk.kz/
8.Сармурзина, Г.А. и др. Современная история Казахстана : Учебное пособие. / Г.А. Сармурзина, К.К. Чатыбекова, Г.А. Давлетова. - Алматы: КазНИТУ, 2016. - 123 с. http://rmebrk.kz/
9.Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы : Оқу құралы. / Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университеті. - Ақтөбе: Қ. Жұбанов ат. АӨМУ БО, 2016. - 343 б http://rmebrk.kz/
10.Қазақстанның қазіргі заманғы тарихы : Оқу құралы. . - Алматы: Отан, 2015. - 124 б. http://rmebrk.kz/
11.Халидуллин Гизатулла Хаймолдаевич История Казахстана https://mbook.kz/en/index_brief/3/
12.Жұмақаева Бахыт Даулетханқызы Қазақстан тарихы https://mbook.kz/en/index_brief/4/

3.11. Пәнді оқытудың түрлері мен әдістері:

- **Теориялық сабақтар:** ауызша сұрау, әңгіме, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс, эссе, реферат, баяндамаларды дайындау, оқулықтар мен қосымша әдебиетпен жұмыс жасау;

3.12. Білім алушының білімдері мен дағдыларын бағалау:

Ағымдық бақылау: ауызша сұрақ жауап жүйесінде жүргізіледі.
Аралық бақылау: 1-11,12-24 тақырыптарда жазбаша түрде бақылау жұмысы өткізіледі.
Қорытынды бақылау: тестілеу.
-Білім алу нәтижелерінің суммарлық бағалануы пәннің бағдарламасына (силлабусқа) сай қойылған ағымды бағалар негізінде жүргізіледі.
Платонус бағдарламасымен автоматты түрде есептелген жіберілу рейтингі (ағымды және аралық бақылаулардың ортақ баллы) қорытынды бағасы ретінде алынады. Тест бойынша алынған емтихан бағасы Платонус ААЖ-ға қойылады.

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдың сандық	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау

	эквиваленті		
A	4,00	95-100%	Өте жақсы
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,00	50-54%	
F	0,00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

3.12.1. Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлық сыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
БҚ1.1	Өзін-өзі дамыту: оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын меңгерген.	Сабаққа дайындалмаған, ізденбегені үшін қойылады	Сабақтың тақырыбын, мақсатын, мазмұнын білгені үшін қойылады.	Оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі фактілерін, даталарының хронологиялық реттілігін сипаттап бергені үшін қойылады.	Білім алушы оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі тарихи фактілерін өздігінен ізденіп, даталарының хронологиялық реттілігін ұғынып, ізденген білімі үшін қойылады.
БҚ1.2	Сыни ойлау және шешім қабылдау: мәселелерді және ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, қортынды	Алынған білімді қолданбағаны үшін	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білгені үшін бағаланады	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын сипаттағаны үшін қойылады	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын бағалап қорытынды жасағаны үшін

	жасайды және негізделген шешімдерді қабылдайды.				қойылады
БҚ 2.1 БҚ 3.1	Қоғамдық өмір: қоғамдық өмірге белсенді қатысады. Коммуникативтік дағдылар: жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданады,алайда алған білімін тиімді көрсете алмағаны үшін қойылады.	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады. Іздеу және өңдеу барысында алынған ақпаратты басқа пайдалануышыларға жеткізе алады.	Топпен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз еткені үшін, ана тілі мен басқада тілдік білімі үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылай білгені үшін қойылады.	Аудиториямен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсеткені үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылап, алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алғаны үшін қойылады.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Жазбаша, тест	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.Тест бойынша дұрыс жауаптардың 90-100% береді.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, нақты емес немесе білім алушы өздері түзеген қателер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 70-89% береді.
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде

	D+ (1,0; 50-54%)	үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады. . Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50-69% береді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50% кем береді .

Емтиханды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Тест	**Өте жақсы** A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 90-100% береді.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 70-89% береді.
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50-69% береді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50% кем береді .